

Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imħallef Consuelo Scerri Herrera, LL.D., Dip Matr., (Can)

Appell Nru: 125/2020

Il-Pulizja

Vs

Marcellino Mamo

Illum, 7 ta' Dicembru, 2023

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellanti, **Marcellino Mamo** detenur tal-karta tal-identita Maltija **0014004L**, akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli:

Fil-lejl ta' bejn it-8 ta' Marzu, 2020, għall-ħabta ta' bejn it-tmienja (20:00hrs) u l-ghaxra ta' filghaxija (22:00hrs) gewwa Triq tal-Ġebel, Birżebbugia u/jew fi bnadi oħra fil-gzejjer Maltin :

1. Minghajr il-ħsieb li joqtol jew li jqiegħed il-ħajja ta' Lyon Camileri f'periklu ċar ikkaġuna ferita ta' natura gravi , fuq il-persuna ta' Lyon Camilleri hekk kif iċcertifikata Dr. Patrick Galea (Numru ta' registrazzjoni medika 3481);

2. Fl-istess data, hin, lok u ċirkostanzi għamel lil Lyon Camilleri inguriji jew theddid mhux imsemmijin band'ohra f'dan il-Kodiċi, jew hekk kien ipprovokat, ingurija b'mod li johroġ barra mil-limiti tal-provokazzjoni;
3. Fl-istess data, hin, lok, u ċirkostanza b'xi mod ieħor mhux imsemmi band'ohra f'dan il-Kodiċi, kiser volontarjament il-bon-ordni jew il-kwiet tal-pubbliku.

Għall-ħabta ta' bejn is-sebgha ta' filgħaxija (19:00hrs) u t-tmienja ta' filgħaxija (20:00hrs) ta' nhar id-09 ta' Marzu 2020 gewwa Triq il-Bajja s-sabiha, Birżebbugia u/jew fi bnadi oħra fil-gżejjer Maltin.

4. Mingħajr il-hsieb li joqtol jew li jqiegħed il-ħajja ta' Miguel Psaila f'periklu ċar, ikkaġuna ferita ta' natura hafifa, fuq il-persuna ta' Miguel Psaila.
5. Fl-istess data, hin, lok u ċirkostanza għamel lil Miguel Psaila ingurija jew theddid mhux imsemmijin band'ohra f'dan il-kodiċi, jew jekk kien ipprovokat, ingurija b'mod li johroġ barra mill-limiti tal-provokazzjoni;
6. Fl-istess data, hin, lok u ċirkostanzi b'xi mod ieħor ieħor mhux imsemmi band'ohra f'dan il-Kodiċi, kiser volontarjament il-bon-ordni jew il-kwiet tal-pubbliku.

Il-Qorti kienet gentilment mitluba li tohroġ ordni ta' protezzjoni a favor ta' Lyon Camilleri u Miguel Psaila ai termini ta' L-Artikolu 412C tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta kemm waqt il-mori tal-kawża kif ukoll f'każ ta' htija ma' kull piena li l-Onorabbli Qorti jidrilha xierqa.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali ta' nhar id-19 ta' Lulju 2023, fejn wara li rat u kkunsidrat l-Artikolu 21 tal-Kap.446 tal-Liġijiet ta' Malta, il-Qorti ddikjarat lil Marcellino Mamo kiser il-kundizzjonijiet ta' l-Ordni ta' Probation imposta fuqha b'digriet datat 24 ta' Novembru 2022 u b'hekk titrattat miegħu għar-reati li dwarhom huwa kien tqiegħed taħt tali Ordni ta' Probation bil-mod kif dik il-Qorti tista' tittratta mal-hati li kieku kien dikjarat ħati minn jew quddiem dik il-Qorti għal dawk ir-reati ai termini tas-sub artikolu (2) ta' l-imsemmi Artikolu 21 tal-Kap 446 tal-Liġijiet ta' Malta, u filwaqt li reggħet ikkonfermat n-nuqqas ta' sejbien ta' ħtija ta' Marcellino Mamo għat-tieni, ir-raba', il-hames u s-sitt imputazzjonijiet dedotti kontrih u konsegwentement ikkonfermat il-liberazzjoni tiegħu minnhom, ikkonfermat s-sejbien ta' ħtija ta' Marcellino Mamo ta' l-ewwel u t-tielet imputazzjonijiet dedotti fil-konfront tiegħu, u kkundannat lil Marcellino Mamo għal sena (1) prigunerija effettiva.

Rat ir-rikors tal-appell tal-appellant Marcellino Mamo, preżentat fir-registru ta' din l-Onorabbli Qorti nhar tal-4 ta' Awwissu,2023, fejn talab lil din l-Onorabbli Qorti sabiex jogħgobha tirrifirma s-sentenza appellate u dana billi;

- Tbidel u tirrevoka s-sentenza mogħtija mill-Ewwel Onorabbli Qorti datata 19 ta' Lulju 2023, billi tagħti piena iktar xierqa għaċ-ċirkostani.

Rat l-aggravji tal-appallent Marcellino Mamo li huma ċari u manifesti u jikkonsistu fis-segwent, u cioè':

- Ma ngħatax id-debita konsiderazzjoni għall-fatt li l-appellant għandu eta tenera, u għandu bżonn għajnuna ta' professjonijsti minhabba l-problemi li attwalment għaddej minnhom.

Rat in-nota ta referenza tal-Avukat Generali preżentata fir-registru ta' di l-Onorabbli Qorti nhar il-21 ta' Novembru, 2023 litinsab inserita fl-atti a fol. 38.

Rat il-fedina penali tal-appellant esebita fl-atti a dol. 41 u minn ezami tal-istess jirrizulta li huwa għandu conviction wahda reġistrata fuqha li ttrissali għall-istess akkuza li tagħha instab ħati fis-sentenza ta' l-ewwel Qorti meta kiser il-kundizzjoni tal-conditional discharge mogħti lilu għall-perijodu ta' tmintax-il xahar nhar l-24 ta' Novembru 2022.

Rat illi id-difiża irrimettiet ruħha għar-rikors tal-appell tagħha u semgħet lill-prosekuzzjoni tgħamel is-sottomissjonijiet orali tagħha nhar it-23 ta' Novembru, 2023.

Ikkunsidrat

Illi l-appell in desamina huwa wiehed li jikkoncerna biss il-piena mogħtija mill-ewwel Qorti. Kwantu għall-piena inflitta mill-Qorti tal-Maġistrati, huwa principju ormai stabbilt li f' materja ta' appell minn piena, sabiex Qorti tal-Appell Kriminali tiddel il-piena li tkun erogata l-ewwel Qorti, dan tagħmlu biss fl-eventwalita' li jirrizultalha li tali piena tkun żbaljata fil-principju jew manifestament eċċessiva. Hekk gie mistqarr mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Superjuri) fil-kawża fl-ismijiet **The Republic of Malta vs. Kandemir Meryem Nilgum and Kucuk Melek** deċiża nhar il-25 t'Awissu 2005:

It is clear that the first Court took into account all the mitigating as well as the aggravating circumstances of the case, and therefore the punishment awarded is neither wrong in principle nor manifestly excessive, even when Pagna 3 minn 5 taking into account the second and third grounds of appeal of appellant Melek. As is stated in Blackstone's Criminal Practice 2004 (supra):

"The phrase 'wrong in principle or manifestly excessive' has traditionally been accepted as encapsulating the Court of Appeal's general approach. It conveys the idea that the Court of Appeal will not interfere merely because the Crown Court sentence is above that which their lordships as individuals would have imposed. The appellant must be able to show that the way he was dealt with was outside the broad range of penalties or other dispositions appropriate to the case. Thus in Nuttall (1908) 1 Cr App R 180, Channell J said, 'This court will...be reluctant to interfere with sentences which do not seem to it to be wrong in principle, though they may appear heavy to individual judges' (emphasis added). Similarly, in Gumbs (1926) 19 Cr App R 74, Lord Hewart CJ stated: '...that this court never interferes with the discretion of the court below merely on the ground that this court might have

passed a somewhat different sentence; for this court to revise a sentence there must be some error in principle.” Both Channell J in Nuttall and Lord Hewart CJ in Gumbs use the phrase ‘wrong in principle’. In more recent cases too numerous to mention, the Court of Appeal has used (either additionally or alternatively to ‘wrong in principle’) words to the effect that the sentence was ‘excessive’ or ‘manifestly excessive’. This does not, however, cast any doubt on Channell J’s dictum that a sentence will not be reduced merely because it was on the severe side – an appeal will succeed only if the sentence was excessive in the sense of being outside the appropriate range for the offence and offender in question, as opposed to being merely more than the Court of Appeal itself would have passed.”

This is also the position that has been consistently taken by this Court, both in its superior as well as in its inferior jurisdiction.

Mill-banda l-oħra din il-Qorti trid tagħmel l-evalwazzjoni tagħha dwar jekk il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) applikatx piena li kienet manifestament eċċessiva meta wiehed jiehū kont ukoll tal-aspetti retributtivi u preventivi tas-sentenza emessa minnha. Kif intqal aktar il-fuq fl-appell Kandemir u li gie wkoll imbagħad ribadit fl-appell superjuri **Ir-Repubblika ta’ Malta vs. Marco Zarb**, deċiża nhar il-15ta’ Diċembru 2005, din il-Qorti bhala Qorti ta’ Appell ma tiddisturbax is-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-ewwel istanza sempliċiment għaliex kienet tippreskrivi piena li kienet għola minn dik li din il-Qorti kif komposta kienet kieku tagħti kieku kienet hi li qegħda teroga l-piena. Biex l-appell jirnexxi, kien meħtieġ li l-appellant juri li l-piena mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati kienet toħroġ barra mill-parametri tal-piena jew miżuri applikabbli għall-każ. Din il-Qorti ma tinterferix ma pieni li ma jkunux jidhru li huma żbaljati fil-prinċipju, għalkemm ikunu jidhru li huma pieni horox għal xi Ġudikanti.

Biex piena mogħtija minn Qorti tal-Ewwel Istanza tkun tista’ tiġi mibdula jrid jiġi pruvat li kien hemm xi żball fil-prinċipju wara l- Pagna 4 minn 5 emanazzjoni ta’ dik il-piena. Il-Qorti tal-Appell Kriminali fl-Ingilterra żviluppat ukoll il-kunċett ta’ sindakabilita tal-piena tal-Qorti tal-Ewwel Istanza fil-każ li din tkun eċċessiva jew manifestament eċċessiva. Biss dan ma jfissirx li sempliċiment għax sentenza tkun tidher li hija fuq in-naħa aktar severa din tkun tissodisfa dan it-test tal-eċċessivita jew eċċessivita manifesta. Anzi dik il-Qorti ttenni li appell fuq tali piena jkun jista’ jiġi

milqugh jekk jirrizulta li s-sentenza tkun barra l-parametri tal-piena li tkun applikabbli għall-offiża in kwistjoni u għaċ-ċirkostanzi tal-hati u mhux għaliex tkun piena li tkun għola minn dik li kieku l-Qorti tal-Appell kienet teroga għall-każ in kwistjoni.

Dawn il-principji gew ukoll imhadnin minn din il-Qorti, kolleġjalment komposta fis-sentenza citata mill-Avukat Generali fir-risposta tiegħu fl-ismijiet '**Ir-Repubblika ta' Malta vs Carmen Butler et.**' deċiża nhar is-26 ta' Frar 2009 fejn gie mistqarr ukoll is-segwenti: .

Fil-verita`, dawn il-principji huma rifless tal-principju l-iehor li meta jkun hemm sentenza li tigi appellata mill-hati, il-Qorti tal-Appell Kriminali, bhala regola, ma tid-disturbax il-piena erogata mill-ewwel qorti sakemm dik il-piena ma tkunx manifestament sproporzjonata jew sakemm ma jirrizultax li l-ewwel qorti tkun naqset milli tagħti importanza lil xi aspekt partikolari talkaz (u anke, possibilment, lil xi ċirkostanza sussegwenti għas-sentenza ta' l-ewwel qorti) li kien jincidi b'mod partikolari fuq il-piena. S'intendi, kif diga` nghad, "sentencing is an art rather than a science" u wiehed ma jistax jippretendi xi precizjoni matematika jew identita` perfetta fit-tqabbil tal-fatti ta' kaz ma' iehor jew tal-piena erogata f'kaz ma' dik erogata f'kaz iehor.

Il-ġurisprudenza prevalenti f'dan il-kuntest, tgħallem li meta Qorti tigi biex teroga piena trid tiegħu kont taċ-ċirkostanzi kollha li jsawru l-każ, jiġifieri dawk tal-vittmi, l-interessi tal-komunita' kollha kemm hi, kif ukoll dawk tal-hati. F'dan is-sens, kemm il-ġurisprudenza lokali kif ukoll dik Ingliża tistabilixxi li fl-eżerċizzju ta' revizjoni imħolli lilha, il-Qorti tal-Appell Kriminali trid tistharreg appell fuq il-piena inflitta kemm billi tqis iċ-ċirkostanzi kollha prevalenti li l-Qorti tal-Ewwel Istanza setgħet kienet f'qagħda li tara, kif ukoll, skont kif imsemmi fis-sentenza **Butler** tqis anke, possibilment, lil xi ċirkostanza sussegwenti għas-sentenza ta' l-ewwel Qorti.

Din il-Qorti ezaminat bir-reqqa l-ewwel sentenza u l-atti akkweziti u jirrizulta li l-appellant naqas milli joqgħod għal kundizzjonijiet imsemmija fl-Ordni tal-Probation tant li qabel id-denunzja odjerna huwa attenda għal żewg appuntamenti biss mal-

uffiċjal tal-Probation Matthew Fleri Soler u hemm ma tanx wera wisq kooperazzjoni u intenzjoni li jusufruwixxi b'mod pożittiv mill-Probation imposta fuqu. Irriżulta ukoll li wara li giet ipprezentata id-denunzja Mamo ingħata l-opportunita' oħra li jibda l-Ordni tal-Probation bis-serjeta iżda għalkemm attenda għal żewg appuntamenti ma attendhiex għal żewg appuntamenti sussegwenti. Irriżulta li Mamo biddel l-indirizz tiegħu diversi drabi u kien hemm żmien meta anke kien *homeless* u ta' dan ma avżax lill-Uffiċjal tal-Probation. Jingħad li Mamo ma hux qed jipprova jgħin lilu innifsu tant li lanqas xogħol ma għandu.

Il-Qorti rat il-fedina penali tiegħu esebita fl-atti u minkejja li rat li hija wahda mhux riflettarja l-appellant ma jridx joqgħod taht ebda sorveljanza u għalhekk fiċ-ċirkostanzi ma għandha l-ebda xelta oħra salv li tibgħatu l-habs.

Jirriżulta għalhekk li l-ewwel Qorti kienet tat il-fiducja tagħha lil Mamo anke in vista tal-eta tenra tiegħu u flok ma kienet bagħtitu l-habs tatu l-opportunita' li jibda fil-ħajja t-tajba 'l bogħod mill-kriminalita iżda ma għarafx jisufruwixxi ruħu minnha, tant li huwa evidenti li ma bbenefika xejn minn tali Ordni ta' Probation. Illi l-appellant ma ressaq l-ebda prova li turi li huwa iddepartixxa minn dan kollu u li illum jrid joqgħod għall-Ordnijiet ta' Uffiċjal tal-Probation. Din il-Qorti hija prevista milli tagħti sentenza sospiza u għalhekk l-unika piena idoneja f'dan il-każ huwa dak ta' prigunerija.

Għaldaqstant din il-Qorti qed tikkonferma is-sentenza appellata kemm fir-rigward mertu kif ukoll rigward piena.

Dr Consuelo Scerri Herrera

Imhalled